

Riikka Lehtisalo

LL, erikoislääkäri
HYKS, ATeK, Teho-osastot
riikka.lehtisalo@fimnet.fi

KANSANEDUSTAJA MIRKA SOINIKOSKI:

Anestesia­lää­kä­rin arki antaa hyvät eväät myös eduskuntatyöhön

Työpäivät täyttyvät vaihtelevista tilanteista ja rauhallisina hetkinä täytyy muistaa syödä ja levätä. Kuulostaako tutulta? Ensimmäisen kauden kansanedustaja Mirka Soinikoski kertoo anestesia­lää­kä­rin työ­tahdilla jaksavan hyvin myös kansanedustajan arkea.

► Mirka Soinikoski on anestesia­lää­kä­ri ja ensimmäisen kauden kansanedustaja Hämeenlinnasta. SAY:ssäkin aktiivisesti toiminut Soinikoski kertoo olleensa aina toimeen tarttuvainen, mutta ei mitenkään erityisen poliittinen henkilö. Suomalaista lastensuojelutilannetta läheltä seuratessaan hän kuitenkin päätti, että sivustakatosominen ei enää riitä.

– Olen ollut kummityön kautta mukana lastensuojeluprosesseissa ja ihmetellyt oman peruskoulutukseni valossa, miten lapsia ja lapsiperheitä kohdellaan palvelujärjestelmässä. Siitä se oikeastaan lähti. Pekka Haaviston presidentinvaalikampanjan sitten oli vielä sellainen, että minulla syttyi lamppu, että noinkin politiikka voi tehdä.

Soinikoski on toiminut tuki- ja sijaisperheenä kolmelle huostaan otetulle lapselle, joten hän on nähnyt lastensuojelutilanteita ja niiden epäkohtia läheltä. Vihreisiin hän liittyi vuonna 2012 ja pian häntä jo pyydettiin kuntavaaliehdokkaaksi. Paikka varavaltuutettuna kaupunginvaltuustossa avautui ensi yrittämällä.

– Lähdin mukaan ihan sillä ajatuksella, että kerään ääniä jouk-

kueelle, että ehkä joku kollega keskussairaala­sta saattaisi äänestää. Sitten pääsinkin heti valtuustoon ja huomasin, että se oli tosi mielenkiintoista ja tärkeää: sitä kautta sai pureutua kuntatalouteen, palveluiden järjestämiseen ja päätöksentekoon.

Vuoden 2015 eduskuntavaaleihin Soinikoski lähti ehdolle viime metreillä ja huomasi, että kampanjoiminen ja ihmisten kohtaaminen toreilla oli oikein mukavaa.

– Ihmiset tulevat varsin avoimesti keskustelemaan ja avaamaan omia tilanteitaan, siinä tuntee tekevän­sä ikään kuin kansanterveystyötä. Kasvotusten kun keskustellaan, niin usein huomataan, että ollaankin asioista varsin samaa mieltä.

Vuoden 2019 eduskuntavaaleihin hän sitten osallistuikin jo tositaroituksella ja tuli valituksi eduskuntaan Hämeestä.

Anestesiasta hyvät eväät

Kansanedustajan työn Mirka Soinikoski kertoo olevan kiireistä ja kiinnostavaa. Päivät venyvät usein pitkiksi ja suunnitelmat saattavat muuttua lennosta. Vauhtiin ja vaihteleviin tilanteisiin Soinikoski kertoo

saaneensa hyvät eväät sairaala­työstä.

– Ehkä tähän olisi ollut vaikeampi tottua, jos olisin tehnyt aiemmin siistiä sisätyötä. Yksi viesti tai puhelinsoitto voi muuttaa päivän suunnitelmat, mutta sehän on tuttua jo anestesiologin arjesta. Osaan myös ajatella päivystystyypillisesti, että

”Teemme sotea päivittäin hoitaessamme potilaita.”

kun on rauhallista, kannattaa syödä ja levätä, että jaksaa seuraavan rupeaman. Koskaan ei voi olla varma, milloin on jälleen aikaa.

Peruskoulutuksesta on Soinikosken mukaan selkeää hyötyä myös siinä, että se on opettanut toisaalta hallitsemaan isoja kokonaisuuksia, mutta toisaalta erottamaan nopeasti oleellisen tiedon epäoleellisesta.

>>

Vauhtiin ja vaihteleviin tilanteisiin Soinikoski on tottunut jo sairaalatyössä.

Tästä on apua esimerkiksi kokouksiin valmistautumisessa. Lisäksi opiskelu, erikoistuminen ja töiden tekeminen opettavat tekemään päätöksiä ja perustelevaan niitä.

– Oli esityslista sitten millainen pumaska hyvänsä, olen lääkärinä oppinut haarukoimaan siitä nopeasti juuri käsillä olevan päätöksenteon kannalta oleelliset asiat. Kiistaton hyöty on myös kyvystä etsiä tarvittaessa nopeasti lisätietoa.

Parlamentaariseen keskustelukulttuuriin on faktapohjaiseen argumentointiin tottuneella Soinikoskella ollut totutteleminen.

– Salikeskustelu on välillä aika-moista. Ensin sitä opetteli tarkasti koodit ja etiketit, että miten käyttäydytään. Sitten kyselytunnilla alkoikin sirkus, josta oli akateeminen debatti kaukana. Minulla meni aikaa ymmärtää, että lähdeluettelon perään ei

kukaan kysele. Silti joidenkin edustajien tarkoitushakuiset kärjistämiset ja populistiset yksinkertaistukset tuntuvat vierailta.

Syksyn 2019 julkista poliittista keskustelua on hallinnut kaksi aihetta yli muiden: posti ja al-Hol. Erityisesti sosiaalisessa mediassa keskustelu on ollut välillä varsin värikästä. Soinikoskea ei saa provosoitua mukaan kohuihin, mutta hän sanoo, että kun jokin aihe nousee ylitse muiden, on siihen tietenkin reagoitava.

– Jälkikäteen arvioituna voisi ajatella, että näiden kahden aiheen kärjistyksillä ja toistuvilla nostoilla on onnistuttu piilottamaan paljon sellaista hyvää perustyötä, mitä eduskunnassa on koko ajan tehty, kuten esimerkiksi purettu aktiivimalli ja palautettu subjektiivinen päivähoito-oikeus. Siinä on varmasti ollut tarkoitushakuisuutta mukana.

Lakia ja liikennettä

Eduskunnassa Soinikoski on mukana liikenne- ja viestintävaliokunnassa sekä lakivaliokunnassa. Puolustusvaliokunnassa hän on varajäsenenä.

– Olen todella tyytyväinen, että minua ei lääkärinä nähty vain yhden asian osajana, vaan luottoa löytyy muuhunkin. Olen ollut juna-aktiivi Hämeessä jo pitkään ja erittäin tyytyväinen mahdollisuudesta pureutua

liikenneasioihin. Lakivaliokunta on myös mielenkiintoinen. Tällä hetkellä siellä ovat käsittelyssä esimerkiksi Suostumus2018 ja naisen silpomisen kieltävä kansalaisaloite (FGM). Muun muassa perheoikeus, rikosoikeus, tuomioistuimet ja vankeinhoito kuuluvat lakivaliokunnan työskaraan.

Soinikoski kertoo liikenneasioiden olevan hyvä esimerkki siitä, miten politiikassa voi vaikuttaa ja onnistua. Hämeenlinnan kulkuyhteyksiä on Soinikosken kaupungissa asuessa heikennetty vuosien varrella, ja vuonna 2016 aseman ohi ajoi pysähtymättä jo 26 junavuoroa. Nyt viime syksyn lopussa ahkeran työn ja vaikuttamisen ansiosta niistä saatiin viimeisetkin palautettua.

– Siitä syntyi sellainen juna-kapina. Tuntui uskomattomalta, että valtionyhtiö noin vain päätti ohittaa Suomen viidenneksi suurimman juna-aseman, koska Tampereelta piti päästä nopeasti Helsinkiin. Ei ole aluepoliittisesti järkevää, että vain Helsingin, Tampereen ja Turun yhteyksistä pidetään huolta.

Myös tulevaisuuden asiantuntijatyön Soinikoski näkee sellaisena, että kulkuyhteyksien on oltava kunnossa – Hämeenlinnassa ja muualla Suomessa.

Kansanedustaja, anestesialääkäri Mirka Soinikoski (kuivissa oikealla) keskustelemassa Finnanestin Riikka Lehtisalons Messukeskuksen kahvilassa juuri ennen Lääkäripäivien avajaisia. Kuvat Vesa Kontinen, 2020.

– Tulevaisuudessa työkuukaudet ehkä rakennetaan siten, että asian-
tuntijat kulkevat eri pisteissä, sotekin
vaikuttaisi olevan menossa siihen
suuntaan. Jotta osaajat pääsevät
liikkumaan, täytyy rataverkoston olla
kunnossa ja liikkumisen kestävä.

Sote, sote, sote

Sosiaali- ja terveydenhuollon uudis-
tuksen tulevaisuuteen Soinikoski
suhtautuu luottavaisesti, mutta muis-
tuttaa myös, että terveydenhuolto
pyörii tässä maassa koko ajan. Yksit-
täisen potilaskohtamisen kannalta
ei ole merkitystä sillä, minkä himme-
lin alla se tapahtuu. Asenneilmapiirin
vuoksi olisi kuitenkin tärkeää saada
vietyä uudistus maaliin.

– Mehän tehdään sotea joka päi-
vä: hoidetaan potilaita ja pidetään
ihmisistä huolta. Mutta toki ilmassa
rupeaa olemaan myös sellaista yleis-
tä tyytymättömyyttä, että mikään ei
toimi, koska sote on kesken.

Soinikoski sanoo, että nyt
uudistusta ei ole tarkoitus työstää
yksityiskohdat edellä eikä kiistellä
numeroista, vaan tavoitteena on
katsoa suurempaa kokonaisuutta.
On tiedossa, että osa sairaanhoito-
piireistä ei ole sellaisenaan elinkel-
poisia, ja on tiedossa, että joitain

vaikeita päätöksiä on tehtävä, mutta
niihin ei ole tarkoituksenmukaista
juuttua heti kiinni.

– Koko sotea ei kannata py-
säyttää siihen, että saadaan sopu
yksittäisistä kipeistä asioista.

Myös priorisointi terveyden-
huollossa on asia, johon Soinikoski
toivoisi tulevaisuudessa selkeää po-
liittista kannanottoa käytännöntyötä
tekevien ihmisten tueksi.

– Se ei voi mennä loputtomasti
niin, että päivystäjä tekee näitä
päätöksiä yksin yöllä hetki hetkeltä,
potilas potilaalta. Priorisoinnin tulee
perustua hoidon vaikuttavuuteen ja
inhimilliseen palvelujärjestelmään.
Julkisesti rahoitetuissa palveluissa
on luovuttava toimintamalleista,
jotka eivät lisää ihmisten elämän-
laatua. Myös laadukas saattohoito
on jokaisen perusoikeus. On oleellista
kiinnittää huomiota siihen, että jo-
kaisesta kunnasta löytyvät resurssit
ja tahtotila sen järjestämiseen. Tällä
hetkellä näin ei ole.

Kivunhodon erityisosaamista
Soinikoski toivoo tulevaisuudessa
löytyvän jokaisesta sote-keskuk-
sesta, samoin matalan kynnyksen
mielenterveys- ja päihdepalveluja.

– Näin päästäisiin tilanteisiin kiin-
ni jo kauan ennen kuin ne pitkittyvät
tai kärjistyvät syrjäytymiskerteeseen.

Soinikoski myöntää, että prio-
risoinnin linjaukset ovat vaikeita,
eikä niillä välttämättä saavuteta lisää
ääniä. Kukaan ei mielellään rajaa
julkisesti jonkun toisen oikeutta tulla
hoidetuksi, mutta rajallisia resursseja
on käytettävä viisaasti.

– Gallupeja tuijottamalla tätä
työtä ei voi tehdä. Olen toistaiseksi
enemmän lääkäri kuin poliitikko, ja
jos minulta rupeaa joskus häviämään
nämä priorisoinnin pääperiaatteet,
niin toivottavasti joku kollega käy
silloin koputtamassa olkapäälle ja sa-
nomassa, että muista mistä tulet. ■

**”Laadukas saattohoito
on jokaisen perusoikeus.”**

